

Svoboda News

Obsah

Děti se snažím neučit	1
Příběhy našich sousedů	3
Básnění a ilustrace	4

Děti se snažím neučit

Martin Cvrček (40 let), učitel tělesné výchovy a zeměpisu. Je ženatý, žena Luisa, 4 děti - Jasmína, Rosárka, Jáchym a Kristián.

Maturoval na sportovním gymnáziu v Pardubicích. Studoval několik vysokých škol a zatím nikdy žádnou nedokončil. Vystudoval soukromou Akademii sociálního umění a léčebné pedagogiky TABOR. Pracuje také v neziskové organizaci Otevřený prostor, která pořádá různé vzdělávací akce.

Proč jste začal učit?

Pocházím z učitelké rodiny - otec učitel, děda učitel, sestra učitelka, takže tam byl docela silný vliv prostředí i výchovy. Celý život mě bavil pohyb a sport, takže když jsem se vzdal snahy být profesionálním sportovcem, být ve školním prostředí a zprostředkovávat pohybovou výchovu mi přišlo nejen smysluplné, ale jednoduše mě to i bavilo a baví. V pohybu samotném spočívá totiž obrovský kus svobody, a ta pro mě vždycky byla ústředním tématem.

Jak jste se k tomu učení tedy nakonec dostal?

Po maturitě jsem se chtěl věnovat profesionálně sportu, a tak jsem šel přirozeně studovat do Prahy fakultu tělesné výchovy a sportu. Když jsem se zranil a ztratil tak ambice být profesionálním sportovcem, začalo mě zajímat učitel-

ství tělesné výchovy a pohyb jako fenomén. Zajímalo mě, jak mi může pohyb pomoci k tomu, abych se cítil dobře nejen fyzicky, ale byl i spokojenějším a vyrovnanějším člověkem. Cvičil jsem hodně tai-či, zajímal se o východní filosofie a náboženství jako buddhismus nebo taoismus, začal jsem studovat Akademii sociálního umění, kde mě nejvíce oslovila společná divadelní práce. Když se mi však narodila první dcera – bylo mi 24 let a bylo nutné také více vydělávat na chleba, přitáhlo mě to do školního prostředí, kde jsem zpočátku byl v roli nejen učitele TV, ale také atletického trenéra.

Kterými sporty jste tedy za svůj život prošel?

Především atletikou, tu jsem dělal zhruba od svých 10 let, ale jako teenager jsem také hodně hrál basketbal, moc mě bavil hokej a do svých 15 let jsem hrál také soutěžně fotbal.

Je naše škola první, na které učíte?

Tato škola je pro mne šestou školou, na které působím.

Baví vás učit děti?

Děti se snažím neučit. Děti často učí především mě. Je to vzájemný proces inspirace, konfrontace a hledání vzájemného souladu. Za jeden z velkých omylů učitelů považuji naše přesvědčení, že jsme to MY dospělí, kteří děti něco učíme, a pak tuto svou ambici obrovsky osobně prožíváme a bereme vážně. Baví mě pomáhat dětem i sobě skrze setkávání s nimi „otvírat“ dveře novému poznání, novým zkušenostem, zážitkům. Baví mě objevovat svět dětí, jejich prožívání a to, kým jsou – skrze vzájemné letmé či hlubší rozhovory, společně strávené chvíle v hodinách i mimo ně.

Dal jste někdy žákovi 4 ze zeměpisu?

To je zajímavá výzva! Ale asi bych to nedokázal, nejsem náročný, jsem skromný- stačí mi čísla 1-3.

Měl jste někdy oblíbeného žáka?

Pokud jsem na nějaké škole „dlouhodoběji“, snažím se o to, aby byli všichni žáci mými

„oblíbenými“ – abych je dokázal poznat, kdo jsou zač, proč se chovají zrovna tak, jak se chovají, jak přemýšlí, co prožívají. Abych do vzájemných vztahů nevstupoval předem s předsudky a hotovými názory o tom, kdo jaký je a nedal tomu druhému už šanci se v mých očích změnit.

Působíte velice nekonfliktně a pohodově, naštvalo vás vůbec někdy něco?

Naštvala mě spousta situací a stále se občas naštvu. Ale nejspíš je to méně než dříve, když jsem se prožíval mnohem důležitěji než nyní nebo měl velké ambice „měnit“ svět. Důležité je, abych poté, co emoce pominou, byl schopný se s druhým „udobřit“, omluvit se mu, pokud je to třeba, a odpustit sobě i jemu.

Vím, že nepocházíte z Prahy. Jaké je vaše rodné město?

Vždycky Polička! Vyrostl jsem však nedaleko v malé vesničce – Stráži. Celé dětství jsem tak strávil při hrách s kamarády v lese, na hřišti či v zimě na zamrzlém rybníce. Dětství strávené na vesnici bylo pro mne (kromě mých vlastních dětí a ženy Luisy) největším životním požehnáním.

Máte nějaký svůj sen?

V pubertě byl můj sen zaměřen na mě samotného – stát se profesionálním sportovcem a být dobrým skromným člověkem:) V pozdějších letech se můj sen proměnil na snahu poznat sám sebe, rozvíjet se v tom, co mě přirozeně baví a je mi vlastní a stát se především vnitřně spokojeným člověkem – jediné tak můžu být naplněný a také platný světu a svěmu okolí.

Jak byste porovnal sebe jako puberťáka a dospělého muže, kterým jste teď?

Dobrá otázka! Myslím, že stále ještě nemám takový problém se do světa puberťáka vcítit, chápat ho a rozumět mu. Asi lépe než světu např. předškolního dítěte. Zároveň doufám, že už však puberťákem ve skutečnosti tolik nejsem:) a mám své pocity, emoce, pochyby a strachy již poznané a více pod kontrolou. Stejně tak jako např. svou zlost

a agresivitu.

V 15 letech jsem byl křehký a citlivý frajer a „tvrďák“. Nechal jsem se snadno vyprovokovat ke konfrontaci, vadila mi silně nespravedlnost a křivda, ubližování slabším atd. To mi asi zůstalo, když vidím ve škole nebo na ulici, že někdo z pozice síly či staršího věku někomu ubližuje, tak mám stále ještě často tmavo před očima a hned bych se bil, tak jako kolikrát ve věku puberty.

Díky dětem, své ženě a především díky prožitým osobním krizím a pádům se však cítím dnes mnohem zodpovědnější a vyrovnanější

než jsem kdy býval a některé věci už prostě neberu na lehkou váhu, třeba téma peněz, které jsou holt potřeba, když máš děti a chceš jim poskytnout střechu nad hlavou, jídlo či vzdělání. Pokud bych rodinu a děti neměl, s velkou pravděpodobností bych se živil více ze dne na den – cestoval bych po světě, spal všelijak a všelikde a dělal všelijaké práce a činnosti. Takhle jsem více v latí a řádu:)

Vřele děkuji za otázky, které mě nutily se zamyslet nad tím, jak to bylo, je i bude!

Lenka Stoyanova, 9. B

Příběhy našich sousedů

V letošním školním roce se žáci naší školy opět zapojili do projektu Příběhy našich sousedů neziskové organizace Post Bellum.

Přinášíme vám reportáž s pamětnicí paní Vlastou Křížovou Gallerovou (na fotografii), dlouholetou dramaturgyní Realistického divadla, vysokoškolskou pedagožkou a publicistkou, která nám dovolila nahlédnout do svého života.

Společně se svým manželem, divadelním režisérem Karlem Křížem, zasvětili svůj život prknům, která znamenají svět. Nejprve v libereckém Divadle F. X. Šaldy a později v Realistickém divadle v Praze. Zde navázali na přátelství z let studentských - s Václavem Havlem, Josefem Topolem, Ivanem Klí-

mou a dalšími umělci z disentu, se kterými se scházeli v Táborské věži na Vyšehradě.

Paní Vlasta Křížová Gallerová byla a je ženou činu. Její divadelní angažmá bylo od samotného začátku protestem proti totalitě.

„Najednou jsem zjistila, že to není boj proti zdi, ale říkala jsme si, ona ta zeď je hadrová.“

„Rozhodli jsme se spojit s divadelníky z disentu. Tam byli například Vlasta Chramostová a její manžel, vynikající kameraman Stanislav Milota, který natočil film o sovětské invazi, nebo Otomar Krejča, což byl skvělý režisér, a mnozí další. Najednou jsem zjistila, že to není boj proti zdi, ale říkala jsme si, ona ta zeď je hadrová. Takže jsme zkoušeli pořád víc a víc.“

V osmdesátých letech připravili společně se svým mužem a ostatními kolegy slavné představení Res publica, jehož hlavním tématem byla demokracie. V komunistickém Československu opravdu odvážný počin! Vždyť z jeviště teh-

dy zazněly ukázky z Havlovy Zahradní slavnosti nebo Kunderova Žertu a jiných, tehdy zapovězených autorů.

„Celá ta dramaturgie a práce osmdesátých let byla víceméně politické divadlo, i když ne tak plakátově, ale na soukromých lidských osudech. Tohle se tam hledalo.“

Po sametové revoluci prošlo Realistické divadlo rozsáhlou rekonstrukcí a v roce 1992 bylo slavnostně otevřeno pod novým názvem Labyrint.

Bohužel činnost divadla zasáhl dlouhodobý restituční spor a v roce 1998 dostal celý tehdejší soubor

výpověď.

V současné době paní Vlasta Křížová Gallerová předává své bohaté zkušenosti nastupující umělecké generaci na Vyšší odborné škole při Konzervatoři Jaroslava Ježka.

Děkujeme paní Vlasto, že jsme mohli naslouchat Vašemu úchvatnému vyprávění o divadle, lidech, pravdě a odvaze postavit se zdánlivě nerozbitné zdi.

Žáci 8. roč. – Johana Matre, Amélie Dárková, Elisabeth Weissová, Justýna Kotalová, Jakub Weber

HRUŠKA

Byla hruška plesnivá,
a byla dost ošklivá.
V míse jen tak seděla,
na broučky tam koukala.

Seděla tam asi týden,
než přišel ten osudný den.
Přišlo něco velike'ho,
stalo se pak něco zle'ho!

Amelie McSweeny, 5. A